

dr hab. Marcin Polkowski, prof. KUL

“Cella continuata dulcescit” (“De cel wordt zoeter”). Gevangenisgeschriften van zl. Titus Brandsma en zl. kardinaal Stefan Wyszyński in een vergelijkend perspectief

In deze lezing ga ik de egodocumenten van twee belangrijke rooms-katholieke geestelijke leiders van de twintigste eeuw, de Nederlandse karmeliet Titus Brandsma en de Poolse kardinaal Stefan Wyszyński, met elkaar confronteren. Het materiaal voor dit onderzoek bestaat uit de teksten *Mijn cel*, *Mijn dagorde*, een brief en een gedicht van Titus Brandsma uit zijn periode als gevangene in het ‘Oranjestad’ in Scheveningen (1942) en de gebundelde teksten van Stefan Wyszyński, *Zapiski więzienne* (Gevangenisnotities), ontstaan tijdens zijn gevangenschap in de jaren 1953-1956.

Mijn doel zal zijn om inzicht te verkrijgen in de thematische overeenkomst die deze overigens zeer verschillende teksten met elkaar verbindt. Hoewel de ervaring van gevangenschap voor zowel Brandsma als Wyszyński uiterst traumatiserend was, werd ze door beide auteurs paradoxaal genoeg tegelijkertijd positief omschreven als een waardevolle belevenis, een gave, of een genade van God.

Om te verklaren waarom door de beide auteurs Gods genade in een traumatiserende situatie wordt waargenomen, zal ik eerst de biografieën van Titus Brandsma en Stefan Wyszyński als ‘connected history’ onder de loep nemen. Vervolgens zal ik door middel van vergelijkende tekstanalyse ingaan op de egodocumenten zelf en de volgende thematische aspecten bespreken: het verloop van de gevangenschap, de dagindeling, heiliging van de plaats van hechtenis, bereidheid tot vrijwillige zelfopoffering, aanvaarden van het lijden, en naastenliefde (vergeving). De teksten van beide auteurs zullen bovendien kort worden toegelicht vanuit hun ontstaansachtergrond, editiegeschiedenis en receptie.

Link: *Cella continuata dulcescit*, <https://cesnet.zoom.us/j/8374553831>

Meeting ID: 837 455 3831

Donderdag 4 november 2021, 11.30 uur.